

Uzasadnienie

Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich położony jest w południowo-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie piskim na terenie gmin: Pisz, Biała Piska, Orzysz oraz Ruciane Nida. Większość Obszaru znajduje się w mezoregionie Równiny Mazurskiej oraz Pojezierza Elckiego. Powierzchnia całkowita Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich wynosi 43 088,03 ha. Cechą charakterystyczną Obszaru jest duży udział powierzchniowy lasów, który wynosi ok. 57%. OChK swoim zasięgiem obejmuje fragment Puszczy Piskiej, będącej jednym z największych obszarów leśnych Polski północnej. Teren porośnięty jest przede wszystkim lasami sosnowymi z niewielką domieszką brzozy, świerku i olchy. Niewątpliwym walorem i zaletą Obszaru są jeziora, które pełnią także rolę rezerwatów. Należy do nich rezerwat „Jezioro Nidzkie”, który został powołany w celu zachowania i ochrony krajobrazu Jeziora Nidzkiego wraz z otaczającymi je lasami. Jezioro obfituje w zatoczki i zalesione wyspy. Ponadto jest miejscem bytowania licznych gatunków ptactwa, takich jak: czapla siwa, dzięcioł pstry duży, łabędź niemy, perkoz dwuczuby oraz ssaków, w tym chronionego bobra europejskiego. Drugim rezerwatem przyrody znajdującym się na OChK jest „Jezioro Pogubie Wielkie”, które utworzono dla ochrony miejsc lęgowych i żerowisk ptaków wodno-błotnych, a także miejsc tarliskowych wielu gatunków ryb. Występuje tu około 60 gatunków ptaków, między innymi: żuraw i łabędź niemy. Rozległy kompleks leśny oraz cenne przyrodniczo jeziora stanowią o charakterystycznym pięknie krajobrazu OChK Puszczy i Jezior Piskich.

Zgodnie z art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie województwa* (Dz. U. z 2016 r. poz. 486, z późn. zm.) do wyłącznej właściwości Sejmiku Województwa należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami i statutem województwa do kompetencji Sejmiku Województwa. Na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.) Sejmik Województwa wyznacza obszar chronionego krajobrazu, określa jego nazwę, położenie, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony.

Ze względu na zmianę przepisów ustawy *o ochronie przyrody* na skutek wejścia w życie ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu* (Dz. U. z 2015 r. poz. 774, z późn. zm.) konieczne było dostosowanie do tych zmian zapisów Rozporządzenia Nr 151 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. *w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich* (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2636). Niniejszy projekt uchwały bazuje na treści wspomnianego Rozporządzenia aktualizując go o zapisy wynikające z obecnego brzmienia ustawy *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.). Załączony projekt Uchwały zawiera również dodatkowe zapisy stanowiące o nowych odstępstwach od zakazów umożliwiające m. in.: budowę nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od innych niż rzeki cieków naturalnych, budowę nowych obiektów budowlanych zgodnie z ustaleniami wynikającymi z decyzji o warunkach zabudowy, likwidację zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, na potrzeby wykonalności ustaleń ww. decyzji oraz usunięcie drzew lub krzewów w obrębie zadrzewienia, należących do gatunków obcych. Ponadto projekt utrzymuje dotychczasową możliwość uzupełnień zabudowy pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych.

Należy zaznaczyć, że dotychczasowy akt prawny dotyczący Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich przedstawia jego zasięg za pomocą opisu przebiegu granic (Załącznik Nr 1) oraz topograficznej mapy sytuacyjnej (Załącznik Nr 2). Wspomniana mapa została opracowana w małej skali uniemożliwiającej szczegółową weryfikację granic zarówno w terenie, jak i na mapach ewidencyjnych oraz zawiera nieaktualne na moment powoływania OChK i obecny oznaczenie granic gmin. Dodatkowym utrudnieniem w ustaleniu zasięgu Obszaru są występujące między ww. załącznikami rozbieżności uniemożliwiające wskazanie w sposób jednoznaczny właściwej granicy a także użyte w opisach sformułowania budzące wątpliwości i odnoszące się do elementów zmiennych, których szczegółowa identyfikacja w terenie jest obecnie niemożliwa. Tak nieprecyzyjne określenie granic Obszaru, wynikające m.in. z ograniczonego dostępu do odpowiednich narzędzi technicznych w okresie

jego wyznaczania, w znacznym stopniu utrudnia zarządzanie tą formą ochrony przyrody.

Mając na uwadze powyższe trudności interpretacyjne uznano za konieczne wyznaczenie OChK zgodnie z obowiązującymi standardami. W tym celu przyjęto, że na potrzeby doprecyzowania i jednoznacznego wyznaczenia zasięgu Obszaru jego granica będzie prowadzona w miarę możliwości wzdłuż granic działek lub użytków ewidencyjnych z uwzględnieniem aktualnych na dzień ich wyznaczania granic właściwych miejscowo gmin i oddziałów leśnych. W sytuacji, kiedy opis z Załącznika Nr 1 określa granicę OChK jako drogę lub tor kolejowy elementy te uznano za graniczne, nie uwzględniając ich powierzchni w Obszarze.

Po dokonaniu uszczegółowienia granic Obszaru zmianie uległa jego powierzchnia, która według obecnych wyliczeń wynosi 43 088,03 ha. Różnica między powierzchnią wskazaną w Rozporządzeniu Nr 151 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie *Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich* (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2636), a powierzchnią obliczoną po ustaleniu dokładnego przebiegu granic Obszaru wynika ze stopnia szczegółowości wyznaczenia granic, ze zwiększenia dokładności wykonywanych pomiarów, a także z wymienionych powyżej korekt.

Ponadto Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku po dokonaniu ekspertyzy pt. „Analiza wpływu i skutków oddziaływania na walory krajobrazowe eksploatacji złóż kopalin na obszarze części obrębów ewidencyjnych Nitki w gminie Biała Piska i Wierzbiny w gminie Orzysz” zawnioskowała o umożliwienie wydobywania kopalin ze złoża Nitki I na działce ewid. nr 701, obręb Nitki, gmina Biała Piska. Ww. opracowanie zawiera m. in. informację nt. przeprowadzonej waloryzacji krajobrazu obejmującej przedmiotową działkę oraz działki sąsiadujące. Powyższa analiza wykazała, że działka ewid. nr 701 znajduje się na terenie o najniższych walorach krajobrazu. Jest to teren najsilniej przekształcony przez człowieka i związany jest z funkcjonowaniem w tym miejscu kopalni kruszywa. W przedłożonych materiałach zwrócono także uwagę, że złożo Nitki I znajduje się w dużej odległości od siedzib ludzkich, a teren z którym sąsiaduje nie jest często odwiedzany przez turystów i mieszkańców okolicznych miejscowości.

Oceny stanu faktycznego wskazanej nieruchomości dokonał również Dyrektor Mazurskiego Parku Krajobrazowego, który w opinii dotyczącej ewentualnych skutków wprowadzenia zmian dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Piskich, w tym w szczególności dot. ewentualnej możliwości trwałego zniekształcenia rzeźby terenu w obrębie działki ewid. nr 701, obręb Nitki, gm. Biała Piska, podkreślił, iż eksploatacja złoża zlokalizowana na terenie przedmiotowej działki nie wpłynie negatywnie na środowisko przyrodnicze, jak i też na krajobraz miejsca, w którym się znajduje, gdyż wskazana działka już częściowo została poddana eksploatacji złoża kruszywa (piasku ze żwirem).

W tym stanie rzeczy uzasadnione jest podjęcie uchwały na mocy której na obszarze działki ewid. nr 701, obręb Nitki, gmina Biała Piska wyłączone zostaną zakazy wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu oraz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych.

Treść uchwały, w tym załącznika graficznego, została opracowana w porozumieniu z przedstawicielami Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w sposób, który zapewni ochronę wyróżniających się krajobrazów o zróżnicowanych ekosystemach oraz zrównoważony rozwój województwa.

Projekt uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.) wymaga uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz z właściwymi miejscowo radami gmin.